

Zeyneb Çörtü

“YAŞADIM” DİYEBİLMEK İÇİN

<http://haber.sol.org.tr/elestiri-noktasi/munch-un-ciglik-i-gercekte-kimindir-haberi-15776>

Yaşlanmak istemiyorum, fakat yine de korkmuyorum yüzümün kırış kırış olmasından, dilediğimce spor yapıp koşamamaktan. Her canım istediğinde tatlı yiyemeyecek olmaktan da korkmuyorum. Sevdiğim insanlar beni hatırlasın da seslerini duyayım diye telefonun başında bekleyecek olmaktan korkmuyorum. Zamanını dolduran dostlarımı, eşimi kaybetmekten korkmuyorum. Ölmekten korkmuyorum. Şimdilik. Çünkü ölüm düşünmeye değmeyecek kadar uzak, planı yapılamayacak kadar yakın. Yaşayamamaktan korkuyorum, yaşlanınca “Yaşadım.” diyemeyecek olmaktan. Yeterince sevmemekten, sevilmemekten ve hayallerimi unutup bambaşka işlerle uğraşırken kendimi bulmaktan, “Ben böyle hayal etmemiştim.” demekten korkuyorum.

Dedim ya yeterince sevmemekten ve sevilmemekten korkuyorum diye; bir sürü dostum olmalı diye düşünüyorum. Sevdiğim, güvendiğim, zaman ayırmak istediğim bir sürü insan olmalı hayatımda. Bunun en etkili yolu ise sevmektir, karşıdaki insanın eksiklerini kabul ederek sevmek, çünkü insanları yargılamak kolaydır. Birini eleştirirken, onun kötü yanlarını fark ettiğimizde görmeyiz kendi eksikliklerimizi. Kitabın ana karakteri Mathea gibi

güvendiğimiz ve hatta konuştuğumuz tek bir insan olur hayatımızda, belki o bile olmaz. Bu kitabı okuyan çoğu insan öyle ya da böyle Mathea'yı eleştiriyor olmalı onun seçtiği hayat tarzı yüzünden, insanlarla iletişim kurma becerisine sahip olmadığı için, fakat hepsinin de kendinden bir şeyler bulduğuna eminim. Ben güvensizliğimi buldum. Erkek arkadaşımın bütün çabalarına rağmen bir türlü kazanamadığı güvenimi buldum Mathea'da. Hayatın eylemle anlam kazanacağını duyduktan sonraki çaresizliğini, şimdiye kadar gerçekleştirmek isteyip de yapamadığım hayallerime benzettim. Çello çalıyordum, konservatuara girecektim, küçük bir çocuğun en büyük hayaliydi. Olmadı, başaramadım. Başarmak için yeterince uğraşmadım bile. Birini yargıladığımda bendeki eksikleri hatırlatmaya çalışırım kendime. Ölümünden korkan, hayatı boyunca sözünü edebileceği bir şey yapmamış, sorunlarını anlatabileceği tek bir insan olan bir kadını yargılamadan önce ise yaşlanmak ve ölüm hakkındaki düşüncelerimi, güvendiğim ve güven verdiğim insanların tutumlarını değerlendirdim. Diyeceğim odur ki düşünmek lazım, özgür bir ülkede yaşamak isterken başkalarının özgürlüğünü yargılamak gibi bir ikileme düşmemek lazım. "Etek giyilmiyor bu memlekette!" diye yakınıyorken kilolu bir kızın etek giymesini ayıplamamak lazım. Birini yargılamadan önce kendi kafamızdaki duvarları, hayatımızdaki eksiklikleri değerlendirmemiz lazım.

Sevmek ve sevilme "Yaşadım." diyebilmek için önemli bir ölçüt. Diğer önemli olan nokta ise hayatı ciddiye alabilmektir. "...yani, öylesine ciddiye alacaksın ki yaşamayı. Yetmişinde bile, mesela, zeytin dikeceksin, hem de öyle çocuklara falan kalır diye değil, ölmekten korktuğun halde ölüme inanmadığın için, yaşamak yanı ağır bastığından." demiş Nazım Hikmet (1947: 1). Ölümü düşünerek yaşamının insan psikolojisi açısından sağlıklı olduğunu düşünmüyorum. Yaşamın anlamını arayan ve ölüm hakkında fikirler üreten filozoflara hep hayran kalmışımdır, fakat bazılarının zamanla akıl sağlığını kaybetmeleri de bu düşüncemi destekliyor. Yaşamak ciddiye alınmalı, yaşlanınca geriye dönüp baktığımda hakkını vererek yaşadım, bir anımı bile boşa geçirmedim diyebileceğim kadar ciddiye almalıyım yaşamayı. Hayallerim kendimle ilgili olduğu gibi eylemlerim de kendimle ilgili ve kendim için olmalı. Böylece daha mutlu bir hayat yaşar, çevremdekilerin de daha mutlu olmasını sağlarız.

Mutlu olmanın sırrının sevmek ve sevilme, yaşamı ciddiye almakta olduğunu düşünüyorum. Böylece yaşlandıkça hayatımın biteceğini hatırlayıp umutsuzluğa kapılmayacağım. Ölüm ve ölüm korkusu temalarıyla yazılan bu kitabı okurken eksiklerimi düşünüp yaşlanınca olmak isteyeceğim insana göre eylemlerimi seçmeye karar vermek dışında, büyüklerimizi daha çok hatırlamamız gerektiğini anladım. Nedenini şu an kavramam çok zor, fakat sanırım bana muhtaç olduklarından değil. Geçmişlerine dönüp baktıklarında başardıkları şeylerden gurur duyabilmek için ihtiyaç duyuyor büyüklerimiz onları hatırlamamıza. Annelik/babalık görevlerini güzelce yerine getirip seslerini duyduğu çocuklarının bunu kanıtlaması gururlarını okuyor bu yüzden. Sevdiklerini ve sevildiklerini anımsıyorlar. Yazımı bitirdikten sonra dedemi arayıp nasıl olduğunu soracağım sanırım.

Karamsar filmleri izleyip içimi daraltmayı sevmemişim gibi, karamsar konular hakkında yazılmış kitapları okumaktan da hoşlanmam. Ölüm korkusu temasının çok da iç açıcı

olmadığını tahmin etmişsinizdir. Okurken yüzünüzde bir gülümseme yerine kafanızda “Acaba ben yaşlanınca...” diye başlayan bir soru olacağını da şimdiden söyleyebilirim. Her şeye rağmen bencillik yapmayıp Mathea ve onun umutsuz hislerine odaklanmazsanız, kendi hayatınız hakkında güzel çıkarımlar yapabileceğiniz bilgilendirici bir kitap olur diyebilirim.

KAYNAK

Hikmet, Nazım. "*Yaşamaya Dair.*" N.p., n.d. Web.

Skomsfold, Kjerski. *Hızlandıkça Azalıyorum.* İstanbul: Jaguar Kitap. 2013